

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 У 005832 17 Увп
Бања Лука, 3.4.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрша, предсједника вијећа, Душка Бојовића и Страхине Ђурковића, чланова вијећа, уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби М.Б. из Б., ... (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број 9809761615 од 11.7.2016. године Фонда за ... РС, Б. (у даљем тексту: тужени), у предмету признавања права на сразмјерну старосну пензију, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 005832 16 У од 29.11.2016. године, у нејавној сједници одржаној дана 3.4.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 005832 16 У од 29.11.2016. године се преиначава тако да се тужба одбија као неоснована.

Образложење

Побијаном пресудом је уважена тужба и поништен уводно означени акт туженог, којим је одбијена као неоснована жалба тужиоца изјављена на рјешење Филијале туженог у Б. (у даљем тексту: Филијала Б.) број 9809761615 од 5.5.2016. године, којим је утврђено да тужилац остварује право на сразмјерни дио старосне пензије почев од 20.6.2015. године у износу од 217,61 КМ мјесечно, а којим рјешењем се замјењује привремено рјешење те филијале од 29.6.2015. године.

Уважење тужбе је образложено разлозима да је за остваривање права на сразмјерну пензију, цијенећи одредбу члана 7. Споразума о међусобним правима и обавезама у спровођењу пензијског и инвалидског осигурања, закљученог између Јавног фонда за ... РС, Друштвеног фонда за ... БиХ и Завода ... М. („Службени гласник РС“ број 15/00, у даљем тексту: Споразум), неопходан услов остваривање пензијског стажа код више носилаца осигурања, али да тужени а ни првостепени орган не наводе на основу којег доказа је утврђено да је тужилац остварио пензијски стаж у Федерација БиХ и тиме услов за стицање сразмјерне пензије, па тако да је нејасан закључак туженог да тужилац има навршен пензијски стаж (осим у РС) и у ФБиХ послје 30.4.1992. године, сходно чему је остало нејасно на који начин је тужени утврдио да је тужилац у мјесецу мају 1992. године био запослен на подручју данашње ФБиХ и да су му за тај мјесец плаћени доприноси. Суд је додао да тужени уопште није цијенио жалбене наводе тужиоца који се односе на висину његових плата у периоду у којем је радио у иностранству, па да је и тај приговор у односу на висину плата која је узета за обрачун пензије, остао без анализе и утемељене аргументације туженог. Сходно свему томе суд је закључио да су у поступку

доношења оспореног акта учињене повреде правила поступка из Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП), што је било од утицаја на неправилно и непотпуно утврђено чињенично стање, а и на неправилну примјену материјалног права.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени побија њену законитост, због повреда правила поступка а и неправилне примјене материјалног права. Истиче да је чињеница да је тужилац остварио стаж у ФБиХ, утврђена на основу радне књижице тужиоца и извода из матичне евиденције осигураника ЕРЦ ЗИПО – С. у којој је наведен тај стаж у ФБиХ од 1.5. до 1.6.1992. године, као и потврде Федералног завода за ПИО/МИО од 4.2.2016. године о том стажу, на основу чега је тужилац остварио право на сразмјерни дио старосне пензије рјешењем Федералног завода за ПИО/МИО – Т. кантон од 10.2.2016. године, сходно чему му је и одређена сразмјерна старосна пензија у РС, у смислу члана 7. Споразума. Стога побијану пресуду сматра неправилном, јер је њоме повријеђено начело законитости и онемогућено поступање према позитивним правним прописима, будући да је јасно да суд није извршио увид у цјелокупну документацију у спису предмета, јер није констатовао да постоје супротни докази у односу на неправилне наводе у пресуди, а из разлога што је неспорно да је тужилац корисник права на сразмјерну старосну пензију код Федералног завода за ПИО/МИО. Такође сматра неоснованим наводе у побијаној пресуди да тужени није цијенио приговоре тужиоца који се односе на висину његових плата у периоду рада у иностранству, јер плате остварене у иностранству нису релевантне за обрачун пензије, будући да се код обрачуна сразмјерне пензије узима само стаж остварен у иностранству али не и плата, па тако да је на основу остварене плате за период стажа у ФБиХ тужиоцу и признато право на сразмјерни дио старосне пензије код тог носиоца осигурања, сходно чему му је утврђена сразмјерна пензија од стране туженог за остали период стажа осигурања. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда преиначи и тужба одбије као неоснована.

Тужилац у одговору на захтјев наводи да је захтјев без основа а побијана пресуда правилна. Даље оспорава примјену Споразума, јер је мишљења да се не може примјењивати из разлога што је у супротности са Законом о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“ број 134/11, 82/13 и 103/15, у даљем тексту: Закон о ПИО), а и Законом о пензијском и инвалидском осигурању ФБиХ, за који Споразум сматра да су њиме повријеђена основана људска права пензионера у РС, па тако и њега. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор тужиоца на захтјев, оспорени акт и цјелокупне списе предметне управне ствари, на основу одредбе 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је по захтјеву тужиоца од 22.6.2015. године, Филијала Б. донијела привремено рјешење од 29.6.2015. године, са привременим карактером до достављања потврде тужиоцевог стажа из РХ и ФБиХ, према којем рјешењу тужилац остварује право на сразмјерни дио старосне пензије почев од 20.6.2015. године у износу од 216,67 КМ мјесечно. То рјешење је, након прибављених доказа о стажу осигурања из РХ и ФБиХ, замијењено рјешењем Филијале Б. од 5.5.2016. године (које чини правно јединство са оспореним актом), према којем тужилац остварује право на сразмјерни дио старосне пензије почев од 20.6.2015. године у износу од 216,61 КМ

мјесечно, са образложењем да је рођен 20.6.1950. године и да на дан 20.6.2015. године има навршених 65 година живота, а укупан пензијски стаж му износи 28 година 2 мјесеца и 22 дана, у који урачунат стаж осигурања у бившој СР БиХ од 20.9.1971. до 30.4.1992. године са прекидима, што износи 20 година 6 мјесеци и 17 дана, као и стаж осигурања у РС од 3.3.1998. године до 3.3.1999. године непрекидно, што износи 1 годину и 1 дан, те посебан стаж у двоструком трајању од 1.10.1992. до 10.1.1996. године непрекидно, што износи 6 година 6 мјесеци и 20 дана, тако да укупан пензијски стаж у РС износи 7 година 6 мјесеци и 21 дан, а у ФБиХ стаж осигурања од 1.5. до 1.6.1992. године непрекидно, што износи 1 мјесец 1 дан, те стаж осигурања у РХ од 19.8. до 1.9.1981. године непрекидно, што износи 13 дана, с тим да му у укупан пензијски стаж није урачунато вријеме проведено у осигурању у РС од 11.1.1996. до 29.9.2000. године с прекидима, што укупно износи 3 године 8 мјесеци и 19 дана, јер за то вријеме нису плаћени доприноси за пензијско и инвалидско осигурање. Сходно томе је утврђено да испуњава услове за остваривање права на сразмјерни дио старосне пензије, према одредбама члана 41. до 43. у вези са одредбама члана 177. и 178. Закона о ПИО, тако да му је примјеном одредаба члана 44. до 48. тог закона утврђена висина сразмјерне старосне пензије према личним коефицијентима, према формули: укупно утврђена висина пензије од 220,09 КМ, подијељена са укупним пензијским стажом оствареним у ФБиХ и РС и помножена са пензијским стажом навршеним у РС, тако да износи 217,61 КМ мјесечно. То рјешење је потврђено оспореним актом, одбијањем жалбе тужиоца, позивом на члан 7. Споразума којим је прописано да у случају када је осигураник последице 30.4.1992. године пензијски стаж навршио код више носилаца осигурања, сваки носилац осигурања код којег је пензијски стаж навршен последице 30.4.1992. године одређује пензију по прописима које примјењује, уз примјену члана 5. и 6. Споразума, а након тога одређује пензију која пада на његов терет, па како је за тужиоца утврђено да је након 30.4.1992. године остварио стаж осигурања од 1 мјесеца и 1 дан у ФБиХ, то му је и одређена сразмјерна старосна пензија у РС у износу од 217,61 КМ, имајући у виду да стаж осигурања остварен у РХ такође пада на терет туженог фонда. Побујаном пресудом је оспорени акт поништен, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побујана пресуда није правилна а самим тим ни законита.

Чланом 8. ЗОУП је прописано да се у поступку мора утврдити право стање ствари и у том циљу морају се потпуно и правилно утврдити све чињенице и околности које су од важности за доношење законитог и правилног рјешења. Чланом 147. истог закона је прописано да чињенице на подлози којих се доноси рјешење (одлучне чињенице) утврђују се доказима (став 1), а као доказно средство употребиће се све што је подесно за утврђивање стања ствари и што одговара поједином случају, као што су исправе, искази свједока, изјаве странке, налаз и мишљење вјештака и друго.

Имајући у виду наведене законске одредбе, није правилно утврђење нижестепеног суда у побујаној пресуди да су учињене повреде правила поступка из ЗОУП-а и да је неправилно утврђено чињенично стање у поступку доношења оспореног акта, по основу тога што наводно првостепени орган туженог а ни тужени нису доказали на основу чега су утврдили да је тужилац као осигураник у мјесецу мају 1992. године био запослен на подручју данашње ФБиХ и да су му за тај мјесец плаћени доприноси. То из разлога што управо из списка предмета управног поступка, у који је овај суд извршио увид, произилази да је тужиоцу рјешењем Федералног завода за ПИО/МИО Т. Кантона број 10810-0015/15-1 од 10.2.2016. године признато право на сразмјерни дио старосне пензије који пада на терет тог носиоца осигурања, у мјесечном износу од 1,9522 КМ

почев од 20.6.2015. године, по основу стажа осигурања од 1.5. до 1.6.1992. године који је остварио у ФБиХ, који стаж је потврђен и потврдом тог завода од 4.2.2016. године, како то тужени истиче у предметном захтјеву. Сходно томе је тужиоцу примјеном члана 7. Споразума признат сразмјерни дио старосне пензије код тог носиоца осигурања, па тако да су били испуњени услови да се тужиоцу и од стране туженог фонда призна право на сразмјерну старосну пензију, како је то учињено рјешењем Филијале Б. од 5.5.2016. године, које је правилно потврђено оспореним актом примјеном Споразума, који је на снази и није стављен ван снаге, нити је у супротности са Законом о ПИО, како то тужилац неосновано наводи у одговору на предметни захтјев. При томе је у побијаној пресуди неправилно и наведено да тужени није цијенио приговоре тужиоца који се односе на висину његових плата у периоду рада у иностранству, јер плате остварене у иностранству нису релевантне за обрачун пензије, будући да се код обрачуна сразмјерне пензије узима само стаж остварен у иностранству али не и плата, како то тужени основано истиче у захтјеву.

Према томе, произилази да у поступку доношења оспореног акта није неправилно примијењено материјално право, нити су учињене повреде правила поступка које би биле од утицаја на законитост оспореног акта, што се основано наводи у предметном захтјеву.

Из изнијетих разлога, по оцјени овог суда, у побијаној пресуди су остварени разлози из одредбе члана 35. став 2. ЗУС-а, због повреде закона и повреде правила о поступку која је била од утицаја на рјешење ствари, па се захтјев туженог уважава и побијана пресуда преиначава тако да се тужба одбија као неоснована, јер нису остварени разлози за поништење оспореног акта прописани чланом 10. ЗУС-а.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић